

NAŠE HLASY

Member of:
DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voices" Toronto.
LE 42155 — Printed by Litera Printing Co., Toronto.
Subscription: Canada \$ 4.00, all other Countries: \$ 5.00

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZAVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, February 15, 1964 Ottawa, and for payment of postage in cash. No. 6 (353) Vol. X.
Authorized as second class mail by the Post Office Department.

VZPOMÍNKA Z RUŠNÉ DOBY

K ŠEDESÁTINÁM VÁCLAVA MAJERA

K. Erban:

Bojovníci za demokracii nesou tíhu jejího osudu a takový byl případ Václava Majera bývalého ministra zasobování ve vládě ČSR po druhé světové válce — jenž 27 ledna, se dožil 60let. Když naše demokracie pod zdrcující převahou nepřátel kapitulovala bez boje, odešel Václav Majer tam kde věřil, že se za bude bojovat. Stal se vojákem naší zahraniční armády ve druhé světové válce. Netoužil po žádné funkci v našem exilovém státním zařízení. Zůstával vojákem a jeho touhou bylo vrátit se domů jako voják po vítězství. Když ho však později prezident povolal do vlády, poslechl jako politik a přijal funkci, která nebyla snadná. V Londýně měl jednání s ministrem křesla a Václav Majer, nejmladší člen vlády, neměl tehdy mnoho zkušeností v administrativě, nedostal se přes válku ve své straně na místa, kde se rozhodovalo o její politice. Po této stránce byl Václav Majer nepopsaným listem. Brzo se však na tomto listu začalo objevovat velmi výrazné písmo a ukázalo se, jak šťastnou ruku měl tentokrát prezident, když Václava Majera povolal do vlády.

V Londýně jsem se s ním sešel poprvé a tehdy jsme neměli mnoho styčných bodů. Poznával jsem ho blíže teprve po válce, když jsem jako vyslanec jezdil z Haagu na různá úřední jednání do Prahy. V ministerstvu výživy a u V. Majera jsem měl jednání častá. Holandsko nás tehdy spojovalo s celým západním světem. Z Holandska jezdily k nám těžká nákladní auta, která dovážela zboží k nám a odvážela zase zboží naše. Přes Holandsko k nám šly suroviny důležité pro výživu a různé potraviny. Nebylo jiného spojení na západ, německé železnice a přístavy byly tehdy válkou rozvráceny.

Počátkem léta 1946, přijel Václav Majer s několika vysokými úředníky svého ministerstva na pozvání holandské vlády do Haagu. Jednalo se o rozšíření a zlepšení obchodních styků v oboru potravin a v prázdných chvílích jsme se scházeli u nás, debatovali o tom jak při jednání postupovat a rozebírali politickou situaci a naši i Holandsku. Využil návštěvy Václava Majera, abych ho seznámil s představiteli holandské strany práce.

Nezapomenu na večer, kdy jsme zasedli u krbu našeho salonu s předsedou holandské strany práce Koos Vorrinkem. Byly to sympatie na první pohled, které vznikly mezi ním a našimi soudruhy Majerem, Vaňkem a Holubem. Koos Vorrink a Václav Majer našli ihned společnou základnu — víru v humanitní socialismus a zápal pro Masarikovo učení. Přátelství, které tehdy vplulo, zhaslo teprve později, Vorrinkovou tragickou smrtí. Koos Vorrink byl několikrát před komunistickým pučem v naší zemi. Snažil se o sblížení obou našich stran a podporoval u nás odpor proti pokusům zavlekt stranu do komunistických vod. Byl také hostem na památném brněnském sjezdu jehož výsledek považoval za dobré znamení pro budoucnost. Byl to tehdy užitečný rozhovor u krbu a mnoho dobrého z něj mohlo ještě vzejít, nebylo nám to však osudem dopráno.

Zavezli jsme s manželkou naše pražské hosty do Naardenu, kde odpočívá Jan Amos Komenský. Stáli s pohnutím před jeho náhrobní deskou. Vláda našich věcí se vrátila do našich rukou. Vrátila se do nich již po druhé. Mně se však při návštěvách v Nardenu vtíraly pochybnosti. Vrátila se, ale na jak dlouho?

Obědvali jsme tehdy ve známé výletní restauraci poblíž Naardenu. Květiny na polích již odkvetly, avšak Holandsko mohlo tehdy hostům z Prahy nabídnout jinou atrakci, která byla v tu dobu sezonní pochoutkou. Byl to t. zv. nový herinek, sled čerstvě ulovený, málo nasolený a ulovený ještě před tím než se dostal na místa, kde se sledí trůu. Tuk těchto sledů je obzvlášť bohatý na vitaminy a holandské pořekadlo praví, že lékař nechodí tam, kam chodí herynek. Václav jednoho ochutnal, přešel ke druhému a skončil sedmým, čímž také skončil oběd. A hned se v něm probudil starostlivý ministr výživy. Jak to zařadit, aby se tato znamenitá ryba dostala take na stoly našich konsumentů. Vložil jsem mu, že by to byl problém rychlé dopravy a rychlé distribuce. Václav Majer soudil, že by se nesnáze mohly překonat jakmile vybuduje chladírny, které měl tehdy v plánu. Neměl však již na to dost času a komunistické ministerstvo výživy si později nedělalo takové starosti, jak obohatit jídelní listek našich pracujících.

Byl to užitečný zájezd a naše styky s Holandskem se dobře rozvíjely. Koncem roku 1947 byl jsem odvolán do Prahy. Měl jsem příležitost Václava Majera vidat při práci, neviděl jsem ho však v pohnutých dnech, kdy naše demokracie prohrávala da ši rozhodný zápas. Viděl jsem tehdy jen z Černinského paláce co se dalo dole ve městě a na Hradě kolem presidenta. Mnoho lidí v těch dobách kolísalo, mnoho propadalo panice. Václav Majer však odolával do poslední chvíle ve svém úřadě i ve své funkci ve straně. V těch dnech nás navštívila jeho sekretárka, aby upozornila na nebezpečí, jež hrozí naší zemi a mně. A take s ní jsme se sešli zas až po letech, když nás v New Yorku navštívila se svým manželem Václavem Majerem a třemi dětmi, novým bujarem pokolením Majerova rodu.

Sešli jsme se s Václavem Majerem na frontě studené války. Vidal jsem ho při práci ve shromáždění ujařmených národů a viděl jsem že jeho bojovnost léty neochabla. Nad to však získal mnoho zkušenosti a vyzrál v politiku, který se neoddává ilusím, který však pro překážky, jež dnes stojí v cestě nepřestává vidět jasný cíl.

XVI. KONGRES ČSN S V KANADĚ

Ústřední rada Československé Národního Sdružení v Kanadě rozhodla aby XVI. JUBILEJNÍ KONGRES se konal v Torontě ve dnech 4. a 5. dubna 1964.

XVI. Kongres je kongresem jubilejním, protože se koná v roce 25. výročí založení v Kanadě.

Kongres se bude skládat ze dvou částí, slavnostního zasedání a zasedání pracovního.

U příležitosti XVI. Jubilejního Kongresu uspořádá místní Torontská odbočka koncert české hudby v jedné z nejlepších koncertních síní, Edward Johnson Building, na universitě Toronto.

TURECKÉ HOSPODÁŘENÍ

M. Zvára

Komentátor pražského rozhlasu Jiří Hronek ve svém komentáři z 3. února odhalil některé fakta, které nezvratně svědčí o tom v jak překerní situaci se hospodářství v Československu nalézá. Řekl co už nelze déle zamlčovat: Hospodářské potíže jsme měli a máme hospodářské potíže jsou prostě s námi! Jedním z důvodů těchto potíží je také to, že za posledních pět let přibýlo na šedesát tisíc nových státních zaměstnanců, čímž jejich počet dosáhl fantastického čísla 700.000. To se ovšem jedná pouze o zaměstnance státního aparátu, kteří přímo "pracují" pro vládní administraci. Jedná se zřejmě o protekční místa na ministerstvech, národních a okresních výborech, tedy všude tam, kde se vykonává moc strany. Jsou to teplá a dobře placená místa. Tim však, že se takto rozšiřuje administrace se ovšem situace podle Hronka nezjednodušuje, naopak jen více komplikuje. Hronek říká: "Takové hospodářství bylo velmi těžkopádné a musí být postupně zlepšováno. Musí se najít cesty, jak to zjednodušit..." S tím nutno ovšem plně souhlasit, Hronek také řekl, že vznikl v našem stavebnictví schodek za jeden a půl bilionu korun a budou muset být provedena opatření jak tento schodek vyrovnat. Pakliže jsme rozumněli Hronkovu komentáři dobře, zá-

platí část tohoto schodku vrstva obyvatel, která je nejchudší, avšak na které režimu pramálo záleží: PENZISTÉ! Bude prý provedena úprava důchodů tak, že ty vyšší budou sníženy. Hronek sice podotýká, že bude dbáno toho, aby nevyhnutelná opatření byla provedena s citem a nebyli postiženi ty nejslabší sociální vrstvy, ale to jsou jen těšinská jablčka! Hronek zakončil svůj komentář tím, že řekl: "Lepší hospodářství potřebujem jako sůl!" To je sice svatá pravda, ale tak kritickou hospodářskou situaci nelze řešit nějakou "úpravou" důchodu. Je třeba změnit celou hospodářskou strukturu, tak jak se o to pokouší Rumunsko. Jen dva dny před Hronkovým komentářem hlásil pražský rozhlas, že ČSSR zařídí na Kubě parní elektrárnu, jako důkaz přátelství Kubánskému lidu! Myslí si snad páni v pražském rozhlasu, že je trpělivost našeho lidu nevyčerpatelná? 7. února došlo na dole v Karvině k velkému důlnímu neštěstí při kterém zahynulo mnoho horníků. Pražský rozhlas z 3. února hlásil že k neštěstí došlo vzhledem k hrubému porušení bezpečnostních předpisů. Proč místo elektrárny na Kubu nezlepit bezpečnostní zařízení v dolech? Je snad Kuba důležitější než vlastní národ?

CO VŠECHNO ČEKÁ V ČSSR CIZÍ TURISTY

Československo se horlivě připravuje na letošní první velkou mezinárodní turistickou sezónu. Lidová demokracie oznámila, že letos bude zahájena výstavba moderních restaurací pro motoristy — tzv. motorestí. Jsou pro ně zvoleny dosavadní hostince a restaurace při důležitých silnicích. Pro rychlé občerstvení je určen nealkoholický bar, někde také restaurace. U bezprašného parkoviště bude místo pro omývání vozidla. Všude bude hygienické zařízení s umývárnou. Některé motoresty budou zajišťovat také ubytování.

Na Slovensku již přípravy pokročily o něco dál. Bratislavský Lid oznámil, že vedle restaurace Savoy funguje drůbeží grill, který návštěvníkům poslouží čerstvě opečeným kuřetem nebo kachnou. Rakouští návštěvníci prý byli rovněž spokojeni s novým hotelem Carlton a líbilo se jim i v hotelu Děvín, kde k jídlu vyhrává výborná cikánská hudba. Nově se zařizují a upravují také

další hotely v Tatrách, v Piešťanech, v Nitre a v Topolčiankách. Nový tvar dostává i bratislavská Hradní vinárna.

Ovšem všechno, co Československo chystá pro turisty ještě není tak docela na "světové úrovni". Mladá fronta popsala 22. ledna poměry v pražské Alhambře, která je určena převážně pro cizince. Návštěvníci byli "upozorněni, aby si ponechali svetry, eventuálně i kabáty. Topí se tak špatně, že je vyloučeno, aby zvláště ženy ve večerních šatech vydržely bez kabátů... oba kotle ústředního topení jsou prasklé a jede se na nedostačující topení... Po sklence dobře vychlazeného vína hlas z ampliónu oznámil, že představení bude ochuzeno o baletní vložku, protože baletky nemohou pro chladno na jevišti vystupovat... Po programu měl přijít tanec. Zpěvačka choulící se zimou začala zpívat a páry ještě zrychlovaly rytmus ve snaze rozchýbat prokřehlá svalstva. Ale po třech minutách se muzikanti zvedli a odešli, aby se po pětiminutové přestávce zase pomalu sešli, zahráli opět jeden kousek a zase odešli. Návštěvníci začali odcházet. Skřeňli zimou, s kapesníkem v roce stoupali po schodišti k šatně před námi Jugoslávci, Němci, Rusové a za námi hosté z Kuby..."

Zdá se, že pražská Alhambra letos v zimě mnoho turistických dolarů navydělá.

KONEČNĚ ROZUMNÝ NÁPAD

KAPITALISTIČTÍ PORADCI RADÍ SOUDRUHŮM

Sovětský svaz si pozval anglickou firmu Urwick, Orr & Partners, aby prostudovali vedení sovětských podniků a přednesl návrhy na zlepšení. Mezi otázkami, které anglická firma studuje, jsou na příklad výrobní náklady, automatizace a dokonce i role komunistické strany ve vedení podniků. Nevíme, s jakými návrhy angličtí poradci přijdou. Snad by pomohlo rozpuštění komunistické strany...

KOMENTUJEME

KONVENCI KONSERVATIVNÍ STRANY V OTTAWĚ

Diefenbakerovo vítězství nad odbojnými delegáty Progresivní Konservativní strany na konvenci, konané minulý týden v hlavním městě Ottawě, není nijak překvapující. Po mnoha plamených výzvách, v nichž osud strany byl nerozlučně spojen s osudem jejího vůdce, a posléze po podpoře se strany ontarijského ministerského předsedy Robartse se dostalo Diefenbakerovi velkého zadostiučinění, že byl drtivou většinou opět zvolen vůdcem konservativní strany. Zdá se, že u této většiny zvítězil na konci názor, že je nutno zachovat jednotu strany, nebo alespoň zdání takové jednoty, za každou cenu. Problém jednoty strany, která byla v poslední době značně narušena, byl tak vyřešen poměrně hladce. Oposice ve straně neměla zřejmě žádnou osobnost, jež by mohla být protiváhou J. Diefenbakerovi. Hlavní konvenci předcházely sjezd mladých příslušníků konservativní strany a její studentské sekce. Zde se ukázalo daleko více odbojníků, ale jejich hlas stejně nakonec vyzněl na prázdno. Avšak vzhledem k tomu, že tito mladí představují budoucnost strany, je nutno vzít značný počet odbojné konservativní mládeže velmi vážně. Snad nejzajímavější stránkou celé konvence byla diskuse o tom, zdali se má přistoupit k veřejnému či tajnému hlasování důvěry dosavadnímu vůdci strany J. Diefenbakerovi. Překvapilo, že někteří řečníci zesměšňovali návrh tajného hlasování nebo že projevíli až nápadnou chuť ukázat své mínění hlasováním na veřejnosti. I když se jednalo při této konvenci o značně jinou věc, tomu, kdo prožil alespoň jedno "lido-vě-demokratické" hlasování nebo volby, se musí zdát podivné, že by mohlo v Kanadě právo na tajné hlasování být tak vehementně pomlouváno při stranické konvenci. Pravda, většina si tajného hlasování nepřála, ale musí být též podotknuto, že tajné hlasování bylo nejprve jeho nepřáteli obratně představeno jako něco, co už samo o sobě mohlo být něčím potupujícím pro osobu, o níž se hlasovalo. V tomto případě o J. Diefenbakerovi. A zde jsme u kořene problému. Myslíme spíše, že každé vůdcovství, politické strany především, není ničím co si lze "vysedět", vysloužit, ale spíše něco, co je si třeba zasloužit. Chyby se mohou dělat, ale musí se za ně odpovídat. Mluveno konkrétně, nejvyššímu orgánu, kterým je valný sjezd strany, jemuž má být podle demokratických zásad ponecháno právo vyslovení důvěry či nedůvěry jeho vedení. Tajný způsob volby je jistě demokratičtější způsob než aklamace v emocionálně rozvlněné atmosféře konvence. Už velmi blízká budoucnost může ukázat, jak silný byl základ důvěry vyslovené J. Diefenbakerovi tímto způsobem.

DOSTÁVÁ ROZUM?

Bertrand Russell, slavný anglický matematik a filosof, který občas zastává podivné názory (doporučoval appeasement s Hitlerem i s komunisty) se nedávno vzdal mírové ceny, jež mu byla udělena Východním Německem, na protest proti věznění východoněmeckého sociálně — demokratického politika komunistickým režimem.

K O N C E R T

JIRÍHO TANCIBUDKA V TORONTĚ 18 A 19 ÚNORA

Slavný český muzikant Jiří Tancibudek vystoupí jako solista s Torontským Symfonickým orchestrem, který bude řídit Walter Susskind v úterý 18 a ve středu 19 února 1964.

Všem našim čtenářům vřele doporučujeme.

TRADIČNÍ ŠIBŘINKY SOKOLA 2. JSOU 15. ÚNORA V SOKOLOVNĚ DUPONT ST

Dávno už komunisté rozhodli, že zbourají starý Most v severních Čechách, který stojí na uhelném podkladě, aby mohli na jeho místě těžit uhlí. Před několika lety začali v jeho sousedství stavět nový Most, kde už bydlí přes 30 tisíc obyvatel. V budoucích letech se jejich počet zvýší na 60 tisíc. Stěhování obyvatel starého Mostu však začne až r. 1965.

Spolu s obytnými domy zmizí také ocelárna, továrna RICO, porcelánka, pivovar, nemocnice, divadlo, hřbitov a pod. Jenom

gotický děkanský kostel zůstane co kulturní památka, ten se komunisté neodvažují zbourat.

První báňské práce začnou r. 1967. Uhlí se má těžit nejdříve v tzv. koridoru — asi 200 metrů širokém pásu pod Hněvínem. Po jeho vydobování se mají sem přenést všechny inženýrské sítě, tj. cesta do Litvínova, rychlodráha, železnice, fenolový a kanalizační sběrač i řeka Bílina. Odtud pak bude téžba postupně pokračovat do staré části města. Počítá se, že v r. 1973 se tu bude těžit na 4 miliony tun uhlí.

SEZNAMOVACÍ INZERÁTY

Komunisté u nás mají nový problém. Zamíchali s obyvatelstvem tak důkladně, že se jim vytvořily mužské a ženské okrese. V Ostravě např. převládají početní muži, zatímco v textílních oblastech mají tisíce děvčat. Problémy s volbou vhodného životního partnera. Ba v samotné Praze je o sto tisíc žen více než mužů. Pak jsou ještě odlehlejší oblasti, kde muži a ženy mají malou možnost k seznámení. To by komunistům ani tolik nevadilo, ale vzniká tím prý silná fluktuace mužů i žen, útoky z pracovních míst, v touze po nevěstě či ženichu.

A tak nezbylo komunistům nic jiného, než dát svolení k obnově staré, jimi dosud tak vysmívané, inzerční rubriky "Sňatky a seznámení". Od Nového roku pražská "Práce" uveřejňuje seznamovací inzeráty, které mají — jak praví redakční prohlášení — poskytnout možnost, aby ti, kdož nemají příležitost a touží po spokojeném rodinném životě, si je mohli založit.

Nový doklad, jak si život vynucuje obnovu různých zařízení, jež komunisté, když se zmocnili moci, bez rozvahy odstranili jako měšťácký předsudek.

PISNÉ POUŠTĚ

Před vánoci vyšla v nakladatelství Universum Press Co. v New Yorku kniha anglických básní Josefa Martinka, zvaná "Songs of the Desert", inspirovaných velkou americkou pouští arizonskou. V této krásně upravené sbírce jsou i básně, jež patří do druhu poesie sociálního protestu.

Básně byly již publikovány v půl sta časopisech a literárních novinách (mezi nimi New York Herald Tribune, Denver Post) a to nejen ve Spojených státech, ale i v Anglii a Kanadě.

Josef Martinek je snad první, jemuž se v posledních deseti letech podařilo proniknout do širší veřejnosti. Kdy jini se odmlčí, náš přítel přináší nám nové dary v předvečer svých 75. narozenin. A není to jen tato kniha, neboť současně je v tisku i nová kniha jeho básní českých. Listy z deníku, v nichž zachycoval prv

ní dojmy z pouště ve své mateřštině.

Vydání "Songs of the Desert" je bezvadné a dělá čest nejen nakladatelství, ale i celé krajské veřejnosti. Bylo by si jen přát, aby našla i porozumění u mladší generace, které je angličtina bližší než čeština. Starší krajané znají Josefa Martinka ne jako básníka, opěvujícího pouště, ale jako novináře s padesátiletou zkušeností, jako vůdce dělnického hnutí, organizátora československého odboje za války a v každé této úloze nesmílovaného vlastence.

Cena knihy je \$3.00. Má 130 stran, lze ji objednat v úředně Radu, 4125 West 26th St., Chicago 23, Illinois, nebo autografovanou u autora, 2931 North Edith Blvd., Tucson, Arizona, USA.

SETKÁNÍ S KOMUNISMEM

Valerie Bilá

Brzy Alena měla příležitost uvídnout z blízka některé ukázky "socialistické" praxe. Několik týdnů po skončení války Oldřich se odvážil poprvé navštívit město v Sudetech a později tam zůstal již natrvalo. Toto město bylo jejich domovem před okupací pohraničí Hitlerovými vojsky po mnichovské úmluvě. Tehdáž manželé museli uprchnout z pohraničí a ztrávili válečná léta v Praze, jež po několika měsících se též stala kořistí nenasytné Třetí Říše společně se zbytkem republiky.

Před válkou Oldřich byl ředitelem prosperující továrny na kovové zboží v městě, do něhož se nyní vracel. Alena ho provázela na odvážné výpravě přes varování přátel, kteří se domnívali, že ruské vojsko v prostoru dříve pohraničím může znamenat nebezpečí. A obraz, který se naskytl manželům, vracejícím se po letech domů, nepřispělo k posílení rychle mizící naděje na lepší budoucnost.

Přízemní budova přiléhající k továrně byla zle zpustošena ruskými vojsky. Zbytky vojska ještě přebývali v některých veřejných budovách. Manželé zrovna vešli do továrního dvora, když několik Rusů odcházelo, avšak poručík, jenž měl na ně dohled, poznamenal, že po nějakou dobu ještě budou střídat dohlížet na celý pozemek na ochranu před případnými incidenty. Oldřich, jenž si ze studii zachoval kusou znalost ruštiny, brzy se s poručíkem dohodl. Chápal jeho stesk nad špatnou disciplínou vojska, jež se odávalo pitkám a bylo omrzlé a unavené dlouho trvající válkou.

Trvalo týdnů než byt se alespoň přibližně podobal útulnému domovu, z něž byli vypuzeni. Nepopsatelné řádění ustupujícího vojska proměnilo celý kraj v zpuštěnou trosku dřívější prosperity. Avšak průmyslové podniky, pokud byly "důležité pro válku", zůstaly v poměrně dobrém stavu, některé dokonce byly vybavené stroji a všim nutným zařízením. Vše ostatní pak propadlo zubu času a zbytek dovršili ruští vojáci.

Tedy továrnu našel Oldřich v pořádku. Hůře tomu bylo s dělníky. Vládní politika vycházela z potsdamských úmluv, o odsunu sudetských Němců a podle toho zařizovala svoji politiku. Ti Němci, kteří měli špatné svědomí, uprchli již dříve do Německa. Nyní, když ostatní zbývající občané německého původu, odcházeli do Německa, zbyli jen ti, kteří se rozhodli zůstat a kterým bylo umožněno dále pracovat. Noví dělníci se museli teprve naučovat a bylo těžko je shledávat mezi nově přichozími. Podobné stesky bylo možno slyšet z celého pohraničí.

Tak odvetné činy vlády potlačily veškerou soudnost a přivodily situaci příznivou pro budoucí plány nového diktátu. A ve jménu "národa" se počaly páchat všechny chyby tak zvaného socialistického řádu. Vše se "znarodňovalo" buď dobrovolně nebo i násilně. Oldřich byl jmenován národním správcem "továrny, neboť během války byla pod ně

Lake Success — Podle statistiky uveřejněné v poslední ročníce Organizace Spojených Národů, nachází se celé dvě třetiny z celkového počtu 91 milionů osobních automobilů na světě ve Spojených státech. Rovněž více jak polovina z celkového počtu 24 milionů ostatních motorových vozidel (nákladních vozů, autobusů atd.) se nachází ve Spojených státech.

Bělehrad (AP) — Jugoslávský parlament schválil rekordní rozpočet na 721,7 miliard Dinárů (2,4 miliardy US dolarů). Nejvyšší zvýšení v rozpočtu znamenala položka na národní obranu která obnáší nyní 316,9 miliard dinárů a představuje 10ti procentní zvýšení oproti loňskému roku. Gen. Ivan Gošnjak, min. národní obrany Jugoslaviie prohlásil, že zvýšení rozpočtu bude použito k zmodernisování armády. Prohlásil rovněž, že dosavadní dvoutletá povinná vojenská služba bude v roce 1965 snížena na službu 18ti měsíců.

Londýn (RNS) — V Herefordshire ve Walesu byl katolickým řádem Benediktýnů znovuotevřen klášter který jimi nebyl obydlen po 600 let. Příslušníci používali klášter původně po dobu 260 let — od roku 1100 do roku 1358 — načež byli povoláni do kláštera v Gloucester. Od té doby nebyl klášter v Herefordshire používán.

Mexico City (NYT) — Hlavním městem Mexica byly položeny základy nového sídliště jehož moderní bytové jednotky budou velmi laciné. Stavba je zajímavá z mnoha hledisek a zvláště také proto, že jde o první stavbu financovanou společně penězi amerických a mexických odborových organizací. K celkovému nákladu 13,4 milionů dolarů přispějí ústřední organizace amerických odborů AFL-CIO částkou 10 milionů dolarů, zbytek uhradí odbory mexické. Celkem bude postaveno 91 budov v nichž bude 2,984 apartmentů s 2 a 3 ložnicemi.

meckým vedením, a zabrána.

Mezitím bývalý majitel, jenž ztrávil válečná léta v Anglii, se navrátil s rodinou do republiky a snažil se získat nárok na navrácení továrny. Avšak jeho úsilí trvaly měsíce a léta se ukázalo marným. Všechny žádosti a návrhy osobní i prostřednictvím advokáta k příslušným úřadům přinášely jen více bezúčelnosti, když veškerá naděje na vyřízení vůči hledě mizela. Ubohému žadateli zbyly jen mapy nevyřízených aktů.

Následkem devalvace a jiných finančních zásahů do majetkových práv jednotlivců směřující se veškeré úspory na zlomek bývalé hodnoty, a bylo nutné, aby všichni pracovali. Avšak bývalému majiteli továrny bylo zakázáno vstoupit do továrny a na pozemky svého majetku, tím méně tam pracovat. Oldřich přes to se odvážil tajně zaměstnávat své bývalé šéfa kancelářskými pracemi za směšný plat. I to se však po nějaké době ukázalo příliš nebezpečným. Mezitím nešťastná oběť nového socialistického řádu podlehl zkouškám a nikladních, pronásledovaný kapitalista těžce onemocněl a zemřel. Později jeho žena a synovi se podařila znovu uniknout nepřátelskému režimu. Emigrovali ke svým příbuzným do Spojených Států.

Rudé símě klíčí

Od svého odchodu do pohraničního města Oldřich a Alena častěji zájžděli do Prahy, kde si ještě udrželi svůj byt. Oldřichův úřad národního správce v továrně se stával den ze dne nebezpečnějším. Záplava nových pravidel a

K článku POLOSVOBODA PRO ČESKOSLOVENSKO ve Vaší nové rubrice KOMENTUJE ME z 1. února t. r. snad bude zajímavá moje poznámka obsažená v dopisu na Globe and Mail, již jsem reagovala na reportáž o Československu. Reportáž vytištěná v LONDON OBSERVER SERVICE nesla se v obvyklém tonu pozorovatele, který patrně byl v ČSSR poprvé, takže mu scházela možnost srovnání s pravou svobodou za doby první republiky.

The Globe and Mail, Toronto
January 21, 1964

The correspondent of the London Observer Service (Half-Freedom for Czechs, Jan. 18) is not only a poor observer but also a poor mathematician.

If he considers the liberties given to the Czechoslovaks (not Czechs) by the assortment of the Communist government now in power being half-freedom, he is by no means generous. Or is it possible to divide the freedom?

K ÚVODNÍKU Z 8. ÚNORA T. R. SVOBODNÉ VOLBY PRO UKRAJINU?

Divně působí poznámka, že slova vůdce opozice Diefenbaker přimlouvajícího se za svobodné volby pro Ukrajinu a jiné zotročené národy, jsou ve světle přítomnosti mlácením prázdné slámy. S podobným neinformovaným cynismem se setkáváme i v jiných krajauských novinách, kde dokonce se přisuzuje zkomunikování všech evropských národů nesprávnému rozhodnutí konference na Jaltě.

Při jisté dávce shovívavosti by se podobná uvažnost historických fakt mohla svěditi na špatnou paměť — někdo již zapomněl, že jsme měli po konci války ještě tři roky nezávislosti — ta špatná paměť oněch pisatelů musí však sahat alespoň do roku 1960. V tomto roce tehdejší Právní Minister John Diefenbaker se zastal ve Spojených národech zotročených národů a žádal pro ně svobodné volby. Jeho neohezké vystoupení bylo u-

vitáno oslavnými články i pověsťmi všech zdejších čsl. organizací. Sama jsem četla děkovný dopis našeho přímého ministra.

Při posledních volbách Stěně nebyla J. Diefenbakerův příznivá. Nebyla proto, že neoblohmě stál na svém, tehdejší názoru na nukleární zbraně pro Kanadu. Hodně jsme se pro to tehda na něj zlobili. Netrvalo dlouho a jeho názor se ukázal správným. Stálo ho to však přece mnoho jeho stoupenců, kteří se nyní jeden po druhém ztrácejí. Nechci zde přetřásat otázku, která přerušila vůdci kariéru J. Diefenbaker. Ta otázka je příliš složitá a podrobně přetřásání vývoji vojenské techniky. Chci jen i na tomto případě osvětlit pevnost Diefenbakerova charakteru.

Minulý rok jsme se dožili nebyvalého morálního úpadku západní diplomacie. Svoboda porobených národů se prodává za skývu chleba v době, kdy hospodářský i politický rozvrat komunistického imperia slibuje konec nadvlády tak dlouho násilně udržované. Velký zastánce lidských práv John Kennedy umírá zasažen rukou atentátníka, a niž mohl nahlédnout nesprávnou politiku, kterou se počala ubírat i jeho země.

A zde vystoupí muž žádající poznovu svobodné volby pro porobené národy. On je neslibující, on je žádá. Kdyby všechny vůdčí osobnosti Západu byly tak neoblohmé a přesto tak realistické jako John Diefenbaker, nebylo by nutno hrozit válkou (jež se dnes beztak stala neaktuální) na znovudobytí svobody. Nemuseli by ji ani hrozit etnické listy, které se pojednou obávají alternativy, o uží dobře vědí, že neexistuje. Mnozí z nás již toho hodně ztratili. Ztratili své rodiny, ztratili svou domovinu, ztratili svůj majetek. Neztratili však smysl pro spravedlnost a pocit vděčnosti pro ty, kteří se jich zastali.

Valerie Bilá

Největším stadionem pro hru kopané jest městský stadion "Maracana" v Rio de Janeiro v Brazílii.

nařízení týkající se vedení a jeho bezmocnost pomoci bývalému zaměstnavateli a příteli počaly působit na jeho nervovou soustavu. Vždyť ani neměl příležitost se zotavit z válečných útrap.

Vliv komunismu na dělníky, kteří utvořili podle nového nařízení "závodní radu", znemožňoval hladký průběh výroby. Neustálé schůze se závodní radou, rostoucí břemeno administrace vyvolané diktováním "papírovým hospodářstvím" a denní nesrovnalosti s dělníky vyvolaly u Oldřicha takový stav nejistoty a nervozity, že se Alena počala obávat o jeho zdraví.

K tomu všemu přistoupily starosti, jak čelit svízelným místním politickým poměrům. Zbývajících spolehlivých nekomunistických dělníků, kteří šli ostře proti režimu, byli vystaveni intrikám nově přichozích komunistických dělníků. Tím trpěl chod výroby, jež byla vázána na přísné předpisy. Při starostech o rodinu, z níž někdy nenadále zničil další člen demokratického smýšlení se to špatně pracovalo. Alena nechtěla vzpomínala na transporty židů za války.

Manželé doufali, že se poněkud zotaví u příležitosti svých výletů do Prahy, kam Oldřich musel též zájždět v úředních záležitostech. Brzy se však ukázalo, že nebudou možná dva byty udržovat, neboť byl vydán zákaz vyvolat bytovou nouzi. Nové domy se nestavěly a staré byly přepřepřeny, neboť kde kdo se hrnul do Prahy. Národní majetek, pokud zůstal nedotčen okupací, nyní se stal kořistí nenasytného hladu nových pánů. Nebylo téměř zboží a zařízení, jehož nebylo zapotřebí pro rostoucí chut' Sovětů.

Ochuzení obyvatelstva a nedostatek nejzákladnějších denních potřeb upomínal na dobu války. Lid již přestal věřit slibům o zlepšení životní úrovně a nová trzeň politické nejistoty hryzla na samotném kořenu národní existence. Poslední zbytky zákonitosti ve vedení státu a veřejného života mizely.

Alena se po nějakou dobu pokoušela přehlízet řitič se událostí, stále v ní ještě vězela osudná léta války a obávala se, že zázrak její zachrany v ní bude přehlušen novým neštěstím. Byl v ní kus fatalismu, jenž ji olupoval o každý další pokus sebe zachovy. V Praze, kde manželé hledali útočiště od neklidu vládnoucího v pohraničí, se vše vařilo politickou činností. To zajiště nebylo místo pro odpočinek. Vše nasvědčovalo tomu, že se něco zlého a neuprosného chystá, ač to, co bylo nyní, nebylo nikterak uspokojující. Všichni to cítili a ani Alena se tomu nebránila.

Nezbývalo nic jiného než pronajmout jeden pokoj pražského bytu. Nestěhovala se paní se systémem. Navrátili se z Anglie s úmyslem zůstat v osvobozené vlasti. Tu měla Alena příležitost pozorovat úzkost a nejistotu těch, kteří se vzdali britských pasů a nyní měli uzavřenu cestu zpět. Jejich důvěra byla těžce zklamána. Jejich pokusy dostat se z pastí, do níž je vydala přichylovost k rodné zemi, byly přímo horečné. Postupně se jich zmocňovala panika. To byl jen jeden osud. Vůkol jich bylo nespočetně. Smyčka kolem hrdla národa se stále zužovala. Nebylo nikoho, kdo by se postavil novému přívalu v cestu.

Pokračování příště.

MEMORANDUM

MEMORANDA VYDAVATELSKÉHO VÝBORU SPOLEČNOSTI PRO VĚDY A UMĚNÍ

1) Dnešní zápas o svobodu jednotlivce a takovou formu společnosti a státu, jež ji umožňují chránit, je zápasem dlouhodobým a světovým.

2) Tento zápas, označovaný studenou válkou, má periody, v nichž se zdá, že fyzické násilí a fyzické útoky jsou vzdálené, ba přímo nemožné. Nicméně je to jen iluze. "My vás pohřbíme", ale neuchylná doktrína zakládá komunistického náboženství. Lenina, jež hlásá válku až do konce, v níž mají fyzické zbraně a armády, jediné poslání: zabít poslední ránu z milosti nepříteli, který byl předem poražen duchovně a mravně.

3) Skutečná válka o svobodu člověka se nyní odehrává na poli ducha. Jde o ni o zvládnutí smyslu a prostoru pomocí vědy a jejích využití k výrobě zbraní a hospodářské přežít. Jde o ni o zvládnutí lidských myslí a srdcí prostřednictvím umění. V této válce o lidskou mysl a lidskou duši vědec, umělec, spisovatel, uchovatel a učitel ovládaný totalitním komunismem má stejné poslání a stejně posláním jakou fyzické zbraně ve válce

ohrožuje. Totalitní komunismus zahrnuje vědecké, umělecké a duchovní pracovníky všemi prostředky — s jedinou podmínkou:

"Toto všechno Ti dám, jestliže padneš na kolena. Budeš mi sloužit". Mnozí z nich slouží ze zvyku, protože nemají vyhlídky, mnozí z nich slouží z donucení. Výsledky jejich práce jsou majetkem státu, jehož bůh je bohem žárlivým, který nejen že nesnese jiných bohů, ale který neustále ve válce o ovládnutí světa pokud nezvítězí — anebo pokud nebude zastaven a odeslán do říše předsmrtku a pověr z níž vyšel.

4) Ve válce o lidskou mysl a lidskou duši nemůže proto být neutrální v žádném státě, který poskytuje jednotlivci svobodu vyberu a svobodu rozhodování a jednání.

Společnost sdružující vědecké, umělecké a duchovní pracovníky je inspirační základnou a organizovaným nositelem tužeb Čechů a Slováků ve svobodném světě, kteří nejsou v tomto boji neutrálními a kteří proto počítají také s Vaší podporou.

chodě těžbu, která sama o sobě daleko zastiňuje těžbu SSSR (1961 — 453 mil. tun). Sovětský pokrok v těžbě oleje je sice pozoruhodný, porovnáni s americkou těžbou však nenesou.

Podobný obraz vývoje skýtají jiná odvětví sovětského průmyslu. Výroba elektrické energie na př. stoupla v SSSR r. 1962 o 13 proc., v USA o 7 procent. Současný stav vyjádřený v absolutních číslech je však ten, že SSSR vyrobí ročně 369 miliard kwh, USA 939, tedy 2½ krát tolik.

Bylo by příliš pracné, chtěli-li bychom přezkoušet každé číslo, jež Malýšev uvádí, a je otázkou, zda by ta námaha nebyla zbytečná, neboť obraz se v podstatě nemění: ani jeden z jeho údajů neobstojí při důkladném přezkoumání. Že se však sovětský odborník pouští do srovnávání sovětské výroby hospodářských strojů s výrobou americkou, svědčí při nejmenším o odvaze, se kterou útočí na lehkověrnost třeba jen sovětské veřejnosti. Vítězoslavně prohlašuje, že sovětská výroba r. 1962 stoupla o 21 procent, kdežto americká jen o 7 procent.

Malýševovi nemůže být neznám, že mechanizace zemědělství je jednou z nejslabších stránek sovětského a jednou z nejsilnějších stránek zemědělství amerického. To je také jedna z příčin — nikoli jediná — proč produktivita amerického zemědělství je přibližně desetkrát větší než výroba zemědělství sovětského. V USA připadá na každých 25 ha jeden traktor, v SSSR na 200 ha. Každá z 3,7 milionů amerických farem má vlastní auto, skoro každá vlastní telefon. Sovětských 18 milionů kolchozů obejde se bez auta a bez telefonu. Jen pomysleli na to bylo by groteskní. Ostatně, k čemu by kolchozníku auto sloužilo? Zacheleli se americkému farmáři, sedne za volant a zajedě si třeba do Miami. Kolchozník nemůže si zajet na Krim, neboť nemá auto, nesmí je ani mít a kdyby je měl, nemohl by nikam jet, ježto k tomu nemá povolení.

Kořen paradoxu je v tom, že úkoly, které výroba v SSSR a v USA má plnit, jsou zcela rozdílného rázu. Kdežto v USA potřeba je nasycena, a úkolem produkce je v první řadě nahradit vyřazené stroje, potřeba v SSSR není zdaleka kryta.

Podobné vyhlídky na "dostižení" a "předstihu" panují ve výrobě ledniček, radiových a televizních přijímačů, elektrických praček a pod. Přímou groteskní je však porovnání indexů ve výrobě aut. V prvním pololetí 1963 bylo vyrobeno v USA 4,8 milionů aut, o 12 procent více než v prvním pololetí 1962; v SSSR bylo vyrobeno 290 tisíc vozů, což je přírůstek o 20 procent. Z toho bylo toliko 80 tisíc osobních aut. Celkový stav vozového parku USA r. 1962 činil 78 milionů, z toho 65,7 milionů osobních vozidel. Počet osobních vozidel v SSSR možno odhadovat nejvýše na jeden milion. Početné případy v USA osobní auto na 3 obyvatele, v SSSR na 220 obyvatelů, při čemž však nutno uvážit, že z toho milionu jen nepatrná část připadá na soukromé majitele. Všeobecně možno říci, že těmito čísly se sovětské Rusko vylučuje ze společenství motorizovaných zemí.

Velká, a snad nejdůležitější stat Malýševovy polemiky s americkými odborníky zabývá se sovětským zemědělstvím. Nechtěje o obilí, maso, máslo, vejce či jiné hospodářské výrobky, analýza amerických odborníků ukazuje jasně, že sovětské zemědělství nesnese se srovnání se zemědělstvím americkým, a že Chruščevova prorocká o dostižení a předstihu jsou čiré bábořiny. Američtí odborníci opomíjejí ve svých analýsách důležitou příčinu bankrotu sovětského zemědělství snad proto, že je rázu politického a že sahá na vlastní kořen sovětského monopolního hospodářství.

Pro snadné porozumění příčinosti vývoje nutno podotknout, že v létě 1963, kdy analýzy amerických odborníků byly uveřejněny, nebylo ještě ničeho známo o velkých sovětských nákupech obilí a mouky v Kanadě a v Austrálii a o jednáních o další nákupy v USA, která dospěla právě nyní

do rozhodujícího stadia. Tento vývoj potvrzuje přesně desolátní stav sovětského hospodářství, jak jej Shapiro, Alsop a Schwartz vylicili. Těmito nákupy Sověty poprvé za dobu své existence ukázaly světu nezastřené, jaká je ve skutečnosti situace jejich hospodářství.

Nelze se divit, že senační krok SSSR dal podnět k četným dohadům politických komentátorů. Rly to strategické důvody, zajištění zásob v očekávání ozbrojeného konfliktu s Čínou, nebo dokonce část příprav pro útok na některou ze západních bašt, Berlín, nebo Jinde? Dosavadní vývoj tomu rozhodně nenasvědčuje, že by podobné spekulace byly opodstatněny, ani že by se v budoucnu mohly uskutečnit. Důležitější je otázka, proč nebylo v Rusku zavedeno přídelové hospodářství jako za Stalinovy doby? Pro vysvětlení není třeba jít daleko. Chleba a mouka jsou nejdůležitější součástí výživy obyvatelstva, zeleniny je málo a je drahá, stejně je to s ovocem a maso je pro velkou většinu obyvatelstva vzácností. Jediné opatření, k němuž se vedení odhodlalo, je omezení prodeje chleba, čímž má být zabráněno, aby majitelé dobytka používali poměrně levného, státně subsidiovaného chleba jako krmiwa z nedostatku píce, jak tomu dosud bylo zvykem. Chruščev je si však dobře vědom, že nedostatek chleba a mouky by vedl nevyhnutelně ke krizi ve výživě obyvatelstva. Takový vývoj, ani přiznání vážnosti situace zavedením nenáviděného přídelového systému, dnešní sovětský režim nemůže riskovat. Co si mohl dovolit Stalin, nemůže si dovolit Chruščev.

Američtí odborníci Alsop a Schwartz projevují ve svých analýsách názor, že to byly vylicené hospodářské nesnáze, které pohnuly Chruščevem k umírněnosti na poli mezinárodní politiky, nanejvýš k uzavření dohody o zastavení pokusů s jadernými zbraněmi. Malýšev popírá ve své replice se vši rozhodností jakýkoli vztah mezi sovětskou politikou a hospodářskými opatřeními; tvrdí, že příčinou Chruščevova umírnění nebyly hospodářské nesnáze, nýbrž "šlechtné pohnutky humanitní". Toto tvrzení přednosty Statistického úřadu SSSR je nesporně velmi zajímavé, bohužel nekeřl svým čtenářům, zda to jsou tytéž "šlechtné pohnutky humanitní", které Chruščev tak účinně demonstroval ve Vých. Německu, Polsku a Maďarsku.

Ve svém velkém proslovu na 11. kongresu komunistické strany, na jaře 1922, řekl Lenin: "Ne-dokážeme-li, že komunismus pomůže rychle zbídačenému, hladovějícímu malorolníku, pak nás po-zhe ke všem čertům." Nuže, ten malý ruský rolník čeká na ten dík až již 46 let. Jak dlouho ještě?

Psáno v prosinci 1963.

HLASY A VAROVÁNÍ ČESKOSLOVENSKO ODBOJNĚ

Národohospodáři kritizují socialismus — Koucký varuje kritiky

V posledních měsících probíhala v Československu debata o socialistickém hospodářství, v níž byly vysloveny — na československé poměry — názory vsutku kacířské. Někteří mluvili napadali "kult plánu" a feudální ský národohospodář Zdeněk Hába dokonce prohlásil, že ze krin-praktiky v zemědělství. Sloven-tika socialismu jako společenského systému je velmi žádoucí. Pražský národohospodář Josef Bráček poukázal na skutečnost, že někdo neví, jaké náklady jsou věnovány na zbrojení.

Na druhé straně Vladimír Koucký, tajemník ÚV komunistické strany v referátu proneseném 18. a 19. prosince varoval opozičníky před liberalismem a ostře kritisoval některé kulturní listy, ale současně chválil některé vedoucí kritiky staliniské linie, jako Novomeského, Můčka a Bublika.

Heinrich Mann v Praze

V roce 1934 — bylo to 16. října — přijel do Prahy na návštěvu známý německý spisovatel Heinrich Mann. V Ústřední měs-tské knihovně přednášel na téma "Národ bez svobody".

V rozhovoru se zástupci tisku odpověděl mimo jiné i na otázku jednoho redaktora: "Jak působí emigrace na vaši literární aktivitu? Neodcizí se emigrant duši národa?" Odpověď Heinricha Manna byla tato: "Myslím, že emigrace působí na spisovatele dobře. Utrpením a samotou se člověk prohloubí a získá umělecký i lidský. Mnoho spisovatelů má tuto zkušenost. Národ a domovinu nelze ztratit. Každý nese s sebou minulost svého národa. Také emigrace je kulturně spojena s domovem. Domov je přece něco jiného než vláda, která je právě u vesla. Odcizení proto není možné. Tak cítí každý emigrant."

Na otázku "kterého spisovatele v německé emigraci považujete za nejvýznamnějšího?" odpověděl Heinrich Mann takto: "Svého bratra Tomáše Manna. Myslím, že v tom se mnou budou souhlasit i ostatní."

Další otázka zněla: "Jaký je váš vztah k Československu?" A zde je odpověď: "Byl jsem před deseti lety v Praze a měl jsem čest být přijat panem prezidentem Masarykem v Lánech. Jeho osobnost mi zůstane nezapomenutelná. Jsem jeho ctitelem. Šťastný je stát, v jehož čele je myslitel. Znám veřejnou činnost ministra Beneše, francouzské listy o ni píší stále a nazývají jej le grand homme d'état. Je skutečně velkým státníkem."

KDE PSAL PALACKÝ DĚJINY

V zámku Otíně u Klatov, kde psal František Palacký "Dějiny národu českého, pokračují opravy střechy. V další etapě dojde k opravě omítek, oken a vnitřního zařízení. Jakmile skončí všechny opravárenské práce, bude přikročeno k instalaci pamětní síně Františka Palackého a Leopolda Měchury.

OPĚT JEDEN "HON NA ČARODĚJNICE"

V Karlsruhe byl v těchto dnech oživen chumrání obraz z dávné minulosti uvedením divadelní hry Wallace Hamiltona "Vydědenci". Hra se zabývá masovým šílenstvím, hysterií a pověrou, strachem a vražděním ve středověku. Úctyhodní občané a kněží města Limoux byli v roce 1321 přesvědčeni, že malomocní, usazení v jednom domku za lradhami města, mají na svědomí všechny nesnáze a rány osudu. Dav rozvášněných občanů, podporovaných generálními vikáři, se nakonec vydal ke kolonii malomocných a všechny upálil. Pozdější kronikář jen suše zaznamenal: "Combustio leprosororum" — upálení malomocných.

NEJVĚTŠÍ PREHISTORICKÝ VÝZKUM V EVROPE

Dalších 8500 m² plochy prozkoumali loni odborníci při archeologickém výzkumu v Bylanech u Kutné Hory. Za 11 let výzkumných prací odkryli celkem 50.000 m². Bylanské sídliště se tak stalo největším prehistorickým výzkumem v Evropě. Dosud v něm objevili 110 rodových chat, 38 pecí, 10 obilnic sít a na 950 jiných objektů. Nejvýznamnějším loňským nálezem bylo odhalení dvou menších sídlišť s nejstarší keramikou, jaká je v Čechách známa. Pochází z doby těsně po roce 4500 před p. c.

NOVÉ TORONTSKÉ LETIŠTĚ

V Torontě bylo nedávno otevřeno nové letiště. Moderní řešení a ještě modernější umělecká díla, která zdobí ústřední budovu byla (a ještě jsou) předmětem debat mezi architekty a umělci. Téměř tři miliony cestujících použije toto letiště každý rok.

O. W. BECK

SOMRAK SOVĚTSKÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Malýšev jistě uzná, že národopříjem r. 1813 byl "mnohem lepší" než to let později, a tento příjem opět "daleko větší" než je další dvě století dříve, tedy r. 1613. Budme však velmi opatrní předpokládající, že za uplynulých 47 let podle Malýševa! a za dalších dvěstě let do minulosti také jen desetkrát. Tím dostáváme se k indexu (základ 1,00 r. 1913) 0,10 r. 1813 a 0,01 r. 1613. Tudiž ročnímu příjmu na hlavu obyvatele r. 1960 ve výši 920 rublů odpovídá r. 1913 příjem 40 rublů, r. 1813 čtyři rubly a r. 1613 — 40 kopejek. Podle toho uživil se tedy ruský člověk v době Napoleonovy za 33 kopejek a v době nastolení Romanovců dokonce 3,3 kopejky celý měsíc! Při tom nutno uvážit, že všem těmto číslům slouží jako základ kupní síla rublu jak byla r. 1960.

Tento příklad nepřipouští pochybnost o tom, že srovnávání hospodářských statistických čísel dlouho vzdálených období, jako zde s obdobím před první světovou válkou, je holý nesmysl. Pokud jde o stupeň absurdity, připomíná to známý příklad slepé uličky logiky zrušení kapitálu za dlouhá období. Když Kryštof Kolumbus, místo aby se pilil po kořeni, byl zajeľ do New Yorku a uložil v Chase Manhattan Bank sto dolarů, byly jeho dnešní potomci největší boháči světa a co víc, pověstná Chase Manhattan Bank by jim jejich kapitál nemohla vyplatit.

Jaký účel sledují autoři statistik tohoto druhu? Je velmi snadné — toto dovítip: Ukázat svěmu lidu a světu, jaké pokroky učinilo sovětské hospodářství za Chruščeva ve srovnání s dobou Stalinem, obzvláště pak, za co vše má ruský lid co děkovat sovětskému režimu. Čekáme jen, že jednoho dne sovětské statistické dokáží i klade přesných indexů, o kolik procent bolševské tanečnice dnes lépe tančí než za doby carů.

Připouštíme možnost, že někdo neobeznámený v oboru statistiky jako Chruščev věří ve statistická čísla, jež se mu předkládají a že na jejich podkladě vybudoval svoji koncepci o "dostižení a předstihu" Spojených států. Nelze však věřit, že sovětské národohospodáři a statistické druhy Malýševa již dávno neprohlédli nesmyslnost sovětských statistických údajů.

Je to ještě jedna okolnost, která svádí sovětské — a nejen sovětské — statistiky k přehodnocování indexů národohospodářských. Je to mylné přesvědčení, že se vše dá číselně vyjádřit. Tím ustoupí na povrchu věci a nepro-

niknou k jádru. Každý pokrok, zvláště pokrok výroby a spotřeby, sestává ze dvou částí: vzrůstu množství a zlepšení jakosti. Často je dokonce ještě důležitější než množství. Pokrok farmaceutického průmyslu na př. nezáleží na tom, zda se vyrobí více zařivací sody a heřmánkového čaje, nýbrž spíše na výrobě objemově mnohem menších, avšak daleko účinnějších léků jako penicilínů a antibiotik.

Aby dokázal, že sovětské hospodářství se vyvíjí rychleji než americké, srovnává Malýšev produkční indexy "nejdůležitějších výrobků". Na prvním místě uvádí ocel, již se vyrobilo v r. 1962 v SSSR o osm procent, v USA o jednu desetinu procenta více než v roce předcházejícím. Index udávající vzrůst americké výroby oceli je správný, a není třeba pochybovat, že sovětský index je mnohem větší. To se dá však snadno vysvětlit; již od konce války ocel v USA pozbývá důležitosti v průmyslové výrobě, zvláště ve výrobě lehkých předmětů nahrazuje se stále více umělými hmotami, jež mají v četných odvětvích výroby značné přednosti před těžkou ocelí. Ostatně se Chruščev již po léta marně pokouší o napodobení tohoto amerického vývoje. Jsou-li dosavadní úspěchy tak nepatrné, nutno to přičíst nejen nedostatku na poli techniky, ale také netečnosti plánující byrokratií a odporu kruhů kovodělného průmyslu. Všeobecně se mají věci tak, že SSSR "dostiňuje a předstihuje" USA tam, kde jde o zastaralou výrobu, jež se v USA poněkud zastavuje. Na tomto kontinentě máme pro to obchodní termín "discontinued line". Typickým příkladem je uhlí. V absolutních číslech vyjádřeno, stoupla množství doloženého uhlí v SSSR od r. 1950 do r. 1961 z 261 na 510 milionů tun, kdežto v USA pokleslo za totéž období z 507 na 380 milionů tun. USA dolovaly již r. 1913 tolik uhlí jako sovětské Rusko doložuje dnes! V USA množství doloženého uhlí stále klesá, v SSSR stále ještě stoupá, třeba jen mírně. Tento úkaz není tedy znamením pokroku, nýbrž naopak znamením zaostalosti a technopádnosti sovětského hospodářství.

Jiného omylu dopouští se Malýšev při porovnávání těžby oleje. Těžba stoupla r. 1962 v SSSR o dvanáct procent, v USA o dvě procenta. (Absolutní čísla: SSSR — 186 mil. tun, USA — 362 mil. tun.) Zde Malýšev zaměňuje, snad nevědomě, těžbu uvnitř hranic USA s úhrnnou americkou těžbou. USA záměrně udržují vnitřní těžbu v "nízkých" hranicích, aby si zachovaly dostatečné zásoby. Zatím vybudovaly však ve Venezuele a na Blízkém Vých-

Kdo vedl ruku vraha Osvalda?

ČIKIN VZ ITYLS OCIN
Ti praví původci atentátu na prez. Kennedyho nebyli v Texasu — ti byli docela jinde. O těch, kdo k tomuto hrůznému činu Osvalda vychovali — dočtete se v právě vyšlé knize dra Františka Poláka pod názvem: Komunisti smrtelnou hrozbou všem národům.

Jest to dokumentární kniha sovětských násluhostí a vražd. "Jen nejbujnější fantasie by mohla vymyslet množství a hrůzu vražd jednotlivců, skupin i národů, kterých se dopustily Sověty od doby komunistické revoluce v Rusku." Takto o knize píše český vědecký pracovník a univerzitní profesor dr. Josef Kratochvíl. Budete číst Polákovu knihu se zatajeným dechem a neodložíte ji dříve, než dočtete do konce. Kniha lze objednat u autora pod adresou: Dr. Frant. Polák, 28 Hollister Street, Coxsackie, N. Y. Cena knihy obnáší 2 Dol. 25 centů.

NA DIVOKÉM ZÁPADĚ

Jste se oetli, mezi cowboji a indiány, i osadníky a majiteli rančů na maskárním plesu odbočky ČSNS v Hamiltoně v sobotu 1. února 1964. Davy Crockett tančil solo indiánský tanec s indiánkou mající děcko na zádech (dvě nejlepší odměněné masky).

Soudce a šerif neměli mnoho práce, zábava, tanec, při jídle a pití probíhal krásně až najednou... Ano, náhle vnikli do haly tři nebezpeční pistolníci, představující nejnebezpečnější skupinu "outlaws" na Západě. Ale štěstí a zručnost šerifova zachránila situaci. Šerif "vyřídil" všechny pistolníky a když jeden, ač zraněn, málem dostal šerifa, "deputy" obratným zásahem dokončil spravedlnost. Doktor už nemohl pomoci žáněnému a tak po vzeti míry na rakve zábava pokračovala s ještě větší náladou.

NEJVĚTŠÍ STADION SVĚTA

Strahovský stadion v Praze, dějiště slavných všesokolských sletů, jest největší na světě. Pojme na 240.000 diváků a na cvičišti, 984 stop dlouhém a 682 stop širokém, může vystoupit až 40.000 cvičenců. V přílehlých, trojpatrových šatnách, se přehodně vystřídal v dnech sletových 100 až 110 tisíc cvičenců denně.

24letá pacientka nemocnice ve švédském městě Hässleholmu Hanna Personová je po úraze při dopravním neštěstí v roce 1957 stále v bezvědomí. I když se lékařům podařilo zachránit ji život, neprobrala se za celých 6 roků z bezvědomí ani na okamžik. Její rodina se však stále nevzdává naděje, že se jí podaří znovu probudit k plnému životu.

CZECHOSLOVAK (TORONTO) CREDIT UNION LTD

Potřebujete půjčku kdykoliv splatnou na dům, dovolenou, chatu, auto atd.?

Obracejte se na Váš peněžní ústav, který poskytuje nejlevnější úvěr.

Telefonujte: 925-0557

Úřadujeme: 740 Spadina Avenue.

Pondělí 7-9 večer.

Středa 7-9 večer.

Sobota 10-1 poledne.

V. Švarc
Vedoucí

CANADA

Učme se anglicky nebo francouzsky

Je nesmírně důležité, abyste co nejrychleji a pokud možno dokonale ovládli jazyk prostředí, které jste si zvolili za nový domov — ať je to angličtina nebo francouzština. Tento cíl je předpokladem Vašeho úspěchu štěstí v Kanadě.

Zde jsou některé hlavní důvody.

- Naučíte-li se francouzsky nebo anglicky, poznáte, že je lehčí získat si nové přátele, porozumět se v obchodech a těšit se ze všech služeb, které jsou Vám jako občanu k dispozici.
- Znáte-li anglicky nebo francouzsky, můžete lépe uplatnit své odborné vzdělání a svou zkušenost v zaměstnání.
- Mnohá povýšení v zaměstnání závisí do značné míry na tom, zda jste schopni mluvit, číst a psát anglicky nebo francouzsky plynule.
- Ovládáte-li anglický nebo francouzský jazyk, nebudete mít potíže při návštěvě mnohých technických kursů, které rozšíří Vaše odborné vzdělání.
- Musíte znát anglicky nebo francouzsky, chcete-li se stát kanadským občanem.

Večerní kursy angličtiny nebo francouzštiny probíhají téměř všude. Zajímáte-li se o tyto kursy, spojte se s ředitelem nejbližší místní školy, s nejbližším úředníkem pro občanství nebo přistěhovalectví, Vaším knězem nebo pastorem nebo s redakcí tohoto listu.

Proč se nezapsat dnes?

Guy Favreau

Guy Favreau,
Ministr občanství a přistěhovalectví

ONTARIO

VÁŠ ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ NA ROK 1963

VPYRŠÍ DNE 28. ÚNORA

Formuláře nových žádostí o ontarijská povolení k jízdě byly nyní rozeslány. Předložte svou žádost s příslušným poplatkem bez odkladu v nejbližší úřadovně pro řidičské průkazy, máte-li zájem na tom, abyste dostal nový průkaz.

V případě, že Vám formulář žádosti nedošel, obraťte se na nejbližší úřadovnu pro řidičské průkazy, nebo pište na Ontario Department of Transport, Parliament Buildings, Toronto 2. Nezapomeňte udat číslo svého řidičského průkazu na rok 1963; dále zda se jedná o obyčejný či o šoférský průkaz; a Vaše plné jméno, adresu a datum narození.

Vy sám jste zodpovědný za to, zda dostanete nový průkaz před 28. únorem.

Obstarejte si nové tabulky s číslem na rok 1964 bez odkladu! Staré tabulky na rok 1963 pro osobní auta, jakož i pro auta sloužící dvojmu účelu a pro motocykly, ztratí platnost také 28. února. Toto datum se nebude prodlužovat. Nové tabulky s číslem vozidla na rok 1964 jsou k dostání v místní úřadovně pro vydávání povolení k jízdě. Nebudete-li tuto záležitost odkládat, vyhnete se frontám v poslední chvíli!

Tabulky s číslem na rok 1964 pro nákladní auta, autobusy a přívěsné vozíky, to znamená tabulky pro komerční vozidla a přívěsné vozíky, včetně "trailers", jsou k dostání od 2. března a platí až do 31. března 1965. Čtvrtletní tabulky budou k dispozici až 25. března. Tabulky s číslem pro komerční vozidla a přívěsné vozy na rok 1963 vyprší dnem 31. března 1964. Toto datum se nebude prodlužovat.

ONTARIO DEPARTMENT OF TRANSPORT

Parliament Buildings, Toronto 2

Hon. Irwin Haskett, Ministr.

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ
347. BAY STREET
Suite 210

Tels.: EMpire 8-5536 - 927-1196
Toronto 1

L. LUNSKÝ, OPTIK

Prohlídky očí - Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Ušetříte na nábytku,

když nakoupíte přímo v továrně

UNITED FURNITURE FACTORIES

Showrooms

511 KING ST. W. - EM. 8-7316

Stereo HI-FI importujeme přímo

z Německa

3 POKOJE \$ 159.00

EVROPEKÁ LÉKARNA

poslita

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

NOVÁ KONICE
NA MÍRU. PŘE-
MODELOVÁNÍ
Zboží se zárukou
Odborné opravy

FRANK PECH

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA 1-3311

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

AUTO - POZAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojistky

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

ČESKÁ CUKRARNA

V HAMILTONU

doporučuje

výborné dorty

mandlové a oříškové,

české punchové dorty

a výborné edukasy

JOE'S

BAKERY & COFFEE SHOP

312 KING ST. E. - JA 1-3311

Navštivte naši kavárnu!

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí

všechny Plumbing Heating, opravy i

nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING

COMPANY

Volejte LE 3-8396

NÁLEZ U MRTVÉHO MŮŘE

V izrealské osadě, bývalé hebrejské pevnosti Herodesa Velkého objevila nyní vědecká výprava svitek, který obsahuje úryvek Starého zákona. Podle názoru vědců jedná se o první nálezy období od roku 515 př. p. e. roku 70 p. e. Část textu, který byl již rozluštněn, je téměř do slovně totožný s tradiční hebrejskou bibli. Jiné názory potvrzují, že objevené zbytky velkých prostorů jsou nejstarší dosud známou synagogou.